

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 12646/2024
02.10.2024. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Драгане Маринковић, председника већа, Зорице Булајић, Ирене Вуковић, Весне Станковић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Марија Јоксовић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Високи савет судства, Први основни суд у Београду, чији је заступник Државно правобранилаштво, Београд, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду Гжрр 1961/23 од 17.01.2024. године, у седници одржаној 02.10.2024. године, донео је

Р Е Ш Е Њ Е

НЕ ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији тужене изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду Гжрр 1961/23 од 17.01.2024. године, као изузетно дозвољеној.

ОДБАЦУЈЕ СЕ, као недозвољена, ревизија тужене изјављена против пресуде Вишег суда у Београду Гжрр 1961/23 од 17.01.2024. године.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Првог основног суда у Београду Прр1 531/21 од 15.03.2023. године, ставом првим изреке, дозвољено је објективно преиначење тужбе учињено поднеском тужиле од 06.09.2022. године. Ставом другим изреке, усвојен је тужбени захтев па је обавезана тужена да тужилци на име накнаде имовинске штете изазване повредом права на суђење у разумном року у стечајном поступку који се води пред Привредним судом у Београду Ст 118/20 исплати 48.317,13 динара са законском затезном каматом од 10.11.2021. године као дана подношења тужбе до исплате. Ставом трећим изреке, одбијен је, као неоснован тужбени захтев тужиле којим је тражила да се обавезе тужена да на досуђени износ на име накнаде штете из става другог изреке пресуде исплати законску затезну камату за период од 31.07.2012. године до 10.11.2021. године као дана подношења тужбе. Ставом четвртим изреке, обавезана је тужена да тужилци на име накнаде трошкова поступка исплати износ од 30.000,00 динара.

Пресудом Вишег суда у Београду Гжрр 1961/23 од 17.01.2024. године, ставом првим изреке, одбијене су, као неосноване жалбе тужиле и тужене и потврђена првостепена пресуда. Ставом другим изреке, одбијени су захтеви тужиле и тужене за трошкове другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужена је изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права са предлогом да се о ревизији одлучи као о изузетно дозвољеној примени члана 404. ЗПП.

Према члану 404. ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11, 49/2013-УС, 74/2013-УС, 55/14, 87/18 и 18/20), ревизија је изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која не би могла да се побија ревизијом, ако је по оцени Врховног касационог суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права (посебна ревизија). О дозвољености и основаности посебне ревизије одлучује Врховни касациони суд у већу од пет судија.

Правноснажном пресудом одлучено је о накнади имовинске штете која је тужилци изазвана повредом права на суђење у разумном року, којом је утврђено да је тужбени захтев делимично основан, а тужена обавезана да наведену накнаду плати (на име главног дуга и припадајуће камате на главни дуг). О овом праву тужилце нижестепени судови су одлучили уз примену материјалног права које је у складу са правним схватањем израженим кроз одлуке Врховног суда у којима је одлучивано о истоветним захтевима тужилаца, са истим или сличним чињеничним стањем и правним основом. Побижана одлука је заснована на примени одговарајућих одредаба материјалног права и у складу је са Закључком усвојеним на седници Грађанског одељења Врховног касационог суда Спп 6/2016 од 02.11.2018. године, према којем Република Србија одговара за материјалну штету насталу због потпуног или делимичног неизвршења правноснажних и извршних судских одлука, односно у стечају утврђених потраживања запослених из радног односа која су без њихове кривице остала неизвршена и у поступку стечаја вођеном над стечајним дужником са већинским друштвеним или државним капиталом, уз услов да је претходно утврђена повреда права на суђење у разумном року. Према допуњеном Закључку усвојеном на седници Грађанског одељења Врховног касационог суда од 27.09.2019. године (којим је допуњен наведени Закључак) у погледу извршних дужника физичких и правних лица који не спадају у наведену категорију, нужно је утврђивати узрочно-последичну везу између повреде права на суђење у разумном року и неисплаћеног потраживања, те утврђивати да је управо искључиви разлог немогућности наплате тих потраживања неадекватно поступање суда.

Имајући у виду да је у конкретном случају утврђено да се ради о стечајном дужнику са већинским друштвеним или државним капиталом, као и да је тужилца доказала да су у питању ненаплаћена потраживања из радног односа настала у време када је предузеће било са већинским друштвеним или државним капиталом, одлучено је у складу са наведеним ставом Врховног касационог суда о одговорности Републике Србије.

Такође, пресуде нижестепених судова не одступају од закључка Врховног касационог суда Спп 6/2016 од 02.11.2018. године, допуњеног на седници Грађанског одељења од 27.09.2019. године, у погледу законске затезне камате на потраживања утврђена правноснажним пресудама против дужника – друштвених предузећа у стечају, а која се обрачунава до дана отварања стечајног поступка.

Из изнетих разлога, одлучено је као у ставу првом изреке.

Испитујући дозвољеност ревизије у смислу члана 410. став 2. тачка 5. Закона о парничном поступку, Врховни суд је нашао да ревизија није дозвољена.

Одредбом члана 468. став 1. ЗПП прописано је да се споровима мале вредности сматрају спорови у којима се тужбени захтев односи на потраживање у новцу које не прелази динарску противвредност 3.000 евра по средњем курсу НБС на дан подношења тужбе. Одредбом члана 479. став 6. Закона о парничном поступку прописано је да против одлуке другостепеног суда којом је одлучено у спору мале вредности ревизија није дозвољена.

У овој правној ствари тужба је поднета 15.11.2021. године, а поднеском од 06.09.2022.године тужба је преиначена повећањем захтева. Вредност предмета спора је 48.317,13 динара. Како се у конкретном случају ради о спору мале вредности у којем вредност предмета спора не прелази динарску противвредност 3.000 евра по средњем курсу НБС на дан преиначења тужбе, ревизија тужене није дозвољена применом члана 479. став 6. Закона о парничном поступку.

На основу члана 413. Закона о парничном поступку одлучено је као у ставу другом изреке решења.

**Председник већа – судија
Драгана Маринковић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић